

Republika e Kosovës
Republika Kosova
Republic of Kosovo

Zyra Kombëtare e Auditimit
Nacionalna Kancelarija Revizije
National Audit Office

IZVEŠTAJ REVIZIJE O FINANSIJSKIM PREGLEDIMA AKADEMIJE
NAUKA I UMETNOSTI ZA GODINU 2023

Priština, jun 2024

SADRŽAJ IZVEŠTAJA

1	Revizorsko Mišljenje	3
2	Nalazi i preporuke	6
3	Sažeta informacija o planiranju i izvršenju budžeta	11
4	Napredak u sprovođenju preporuka.....	15
Dodatak I: Pismo potvrde / Tabela za komentare BO-a u vezi sa revizorskim izveštajem (ako ima)		18
Dodatak II: Objašnjenja različitih vrsta mišljenja revizije primenjenih od strane NKR i drugih delova Godišnjeg Izveštaja.....		19

Ovaj Izveštaj je prevod sa originalne verzije na albanskom jeziku. U slučaju nedoslednosti provladava verzija na albanskom jeziku.

1 Revizorsko Mišljenje

Izvršili smo reviziju finansijskih izveštaja(pregleda) Akademije Nauka i Umetnosti Kosova za godinu koja se završava 31. decembra 2023. godine, u skladu sa Zakonom o Nacionalnoj Kancelariji Revizije Republike Kosova i Međunarodnim Standardima Vrhovnih Institucija Revizije (SNISA-MSVIR). Revizija je izvršena da bi nam se omogućilo da izrazimo mišljenje o finansijskim izveštajima(pregledima) i zaključak o usaglašenosti sa nadležnim organima¹.

Nekvalifikovano mišljenje o godišnjim finansijskim pregledima

Mi smo izvršili reviziju godišnjih finansijskih izveštaja(pregleda) Akademije Nauka i Umetnosti Kosova koji sadrže pregled o primanjima i uplatama u gotovom novcu, pregled o izvršenju budžeta i beleške objašnjenja o finansijskim izveštajima/pregledima, uključujući sažetak značajnih računovodstvenih politika i drugih izveštaja², za godinu koja se završena 31. decembra 2023.

Prema našem mišljenju, Godišnji Finansijski Izveštaji(Pregledi) Akademije Nauka i Umetnosti Kosova, predstavljaju istinitu i realnu sliku u svim materijalnim aspektima, u skladu sa Međunarodnim Standardima Računovodstva za Javni Sektor, prema računovodstvu zasnovanom na gotovom novcu.

Osnova za mišljenje

Revizija je izvršena u skladu sa Međunarodnim Standardima Revizije Vrhovnih Institucija Revizije (SNISA-MSVIR). Prema ovim standardima naše odgovornosti su opisane niže na delu 'Odgovornosti Revizora za Reviziju Finansijskih Izveštaja(Pregleda)'. U skladu sa ONISA-P-10, SNISA-MSVIR 130, Etičkim kodom ZKA-NKR, kao i drugim relevantnim zahtevima za reviziju GFP budžetskih organizacija. ZKA- NKR je nezavisna od subjekta revizije. Verujemo da su revizorski dokazi koje smo prikupili dovoljni i prikladni za osiguranje osnove za mišljenje.

Zaključak o uskladenosti

Izvršili smo reviziju da li su prateći procesi i transakcije u skladu sa utvrđenim revizorskim kriterijumima koji proizilaze iz zakonske regulative koja se primenjuje na subjekt revizije u kontekstu korišćenja finansijskih sredstava.

Prema našem mišljenju, transakcije izvršene u procesu izvršenja budžeta Akademije Nauka i Umetnosti Kosova bile su, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa definisanim(određenim) kriterijima revizije koji potiču iz priminjenog zakonodavstva za revidirani subjekat u kontekstu upotrebljavanja finansijskih izvora.

Osnova za Zaključak o usklađenosti

Revizija je izvršena u skladu sa Međunarodnim Standardima Revizije Vrhovnih Institucija Revizije (SNISA-MSVIR). Prema ovim standardima naše odgovornosti su opisane ispod kod dela 'Odgovornosti Revizora za Reviziju Finansijskih Izveštaja'. U skladu sa ONISA-P-10, MSVIR 130, Etički kodeks ZKA-NKR- a kao i drugim relevantnim zahtevima za reviziju GFI budžetskih organizacija. ZKA- NKR je nezavisna od subjekta revizije. Smatramo da su revizorski dokazi koje smo prikupili dovoljni i prikladni za osiguranje osnovu za mišljenje.

Odgovornost Uprave i Upravnih Organa za Godišnje Finansijske Izveštaje/Preglede

Sekretar Akademije je odgovoran za pripremu i pravu prezentaciju Finansijskih Izveštaja/ Pregleda po Medjunarodnjm Knjigovodstvenim Standardima u Javnom Sektoru- Finansijsko Izveštavanje osnivan na knjigovodstvu gotovog novca. Sekretar Akademije je takodje odgovoran i za postavljanje internih kontrola, koje smatra kao potrebnim za omogućavanje pripreme finansijskih izveštaja/ pregleda, bez pogrešnog prikazivanja finansijskih izveštaja/pregleda izazvanim zbog grešaka ili prevare. To obuhvaca ispunu zahteva koji proizilaze iz zakona 03/L-048 za Upravljanje Javnim Finansijama i Odgovornosti, i pravilnik 01/2017 o Godišnjem Finansijskom Izveštavanju Budžetskih Organizacija.

Predsednik je odgovoran za obezbedjenje nadzora Finansijskog Izveštavanja Akademije Nauka i Umetnosti Kosova.

Odgovornost Uprave za Uskladjenost

Uprava Akademije Nauka i Umetnosti Kosova je takodje odgovorno za upotrebu finansijskih izvora Akademije Nauka i Umetnosti Kosova u skladu sa Zakonom o Upravljanju Javnim Finansijama i Odgovornosti, kao i svih ostalih primenjivih pravila i pravilnika.

Odgovornost Generalnog Revizora za reviziju GFI-a

Naši ciljevi su da pružimo razumnu sigurnost da finansijski izveštaji u celini ne sadrže materijalno značajne propuste, bilo zbog prevara ili grešaka, i da izdajemo/izradimo revizorski izveštaj koji uključuje naše mišljenje. Razumna sigurnost je visoki stepen sigurnosti međutim ne garantuje da će revizija koja se vrši u skladu sa MSVIR uvek identifikovati materijalno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešna prikazivanja se mogu pojaviti usled prevare ili grešaka a smatraju se materijalnim ukoliko, pojedinačno ili u grupi, razumno se očekuje da će uticati u ekonomskim odlukama korisnika koje se donose na osnovu ovih finansijskih izveštaja.

³ Kolektivno referisanih kao usklađenost sa vlastima

Naš cilj je takođe da izrazimo revizorsko mišljenje o usklađenosti relevantnih vlasti Akademije Nauka i Umetnosti Kosova sa svim primenljivim politikama, pravilima i propisima u vezi sa korišćenjem finansijskih resursa revidirane Opštine.

Kao deo revizije u skladu sa Zakonom o ZKA-NKR i ISSAI, vršimo profesionalnu presudu i održavamo profesionalni skepticizam tokom cele revizije. Mi takođe:

- Identifikujemo i procenimo rizike od materijalno značajnih pogrešnih prikazivanja finansijskih izveštaja, bilo zbog prevare ili greške, izradimo i izvršimo revizorske postupke koji odgovaraju na te rizike, i pribavimo revizijske dokaze koji su dovoljni i prikladni da obezbedimo osnovu za naše mišljenje. Rizik od ne otkrivanja materijalno značajnih pogrešnih navoda koji nastaju kao rezultat prevare veći je od onog koji je rezultat greške, jer prevara može uključivati manipulaciju, falsifikovanje, namerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilaženje unutrašnjih kontrola.
- Identifikujemo i procenimo rizike neusklađenosti sa vlastima, bilo zbog prevare ili greške, izradimo i izvršimo revizorske postupke koji su odgovorni za te rizike, i pribavimo revizijske dokaze koji su dovoljni i prikladni da pruže osnovu za naš zaključak o usklađenosti sa vlastima. Rizik od ne otkrivanja materijalno značajnih pogrešnih navoda koji nastaju kao rezultat prevare veći je od onog koji je rezultat greške, jer prevara može uključivati manipulaciju, falsifikovanje, namerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilaženje unutrašnjih kontrola.
- Osiguramo da razumemo unutrašnju kontrolu relevantnu za reviziju, radi izrade revizorskih postupaka koji su prikladni, ali ne u svrhu izražavanja mišljenja o efektivnosti interne kontrole Akademije Nauka i Umetnosti Kosova.
- Procenimo prikladnost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procena i povezanih otkrivanja izvršene od strane menadžmenta.
- Procenimo ukupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izveštaja, uključujući obelodanjivanje, da bi se osigurali da finansijski izveštaji prikazuju transakcije i osnovne događaje realno i tačno.

Između ostalog, komuniciramo sa menadžmentom i odgovornima za upravljanje, i u vezi sa obimom i vremenom revizije i važnim nalazima revizije, uključujući sve značajne nedostatke interne kontrole koje identifikujemo tokom revizije.

Od pitanja koja su preneti menadžmentu, identifikujemo ona pitanja koja su bila najrelevantnija u reviziji finansijskih izveštaja tekućeg perioda i koja se smatraju ključnim revizorskim pitanjima. Izveštaj revizije objavljuje se na veb stranici NKR-a, sa izuzetkom informacija koje su klasifikovane kao osetljive ili zbog drugih zakonskih i administrativnih zabrana, u skladu sa važećim zakonodavstvom.

2 Nalazi i preporuke

Tokom revizije finansijskih izveštaja/pregleda, za finasijsku godinu koja zavšava datuma 31.12.2023. godune, nismo uočili neku nepravilnost za izveštavanje ili preporuku.

Što se tiče statusa preporuka od prošle godine i njihove Implementacije(realizacije), pogledaj poglavlje 4.

3 Sažeta informacija o planiranju i izvršenju budžeta

U ovom poglavlju predstavili smo sažetu informaciju o izvoru budžetskih sredstava, potrošnju sredstava i prikupljenih prihoda prema ekonomskim kategorijama. Ovo je ilustrovano u sledećim tabelama i grafikonima:

Tabela 1. Troškovi prema izvorima budžetskih fondova (u €)

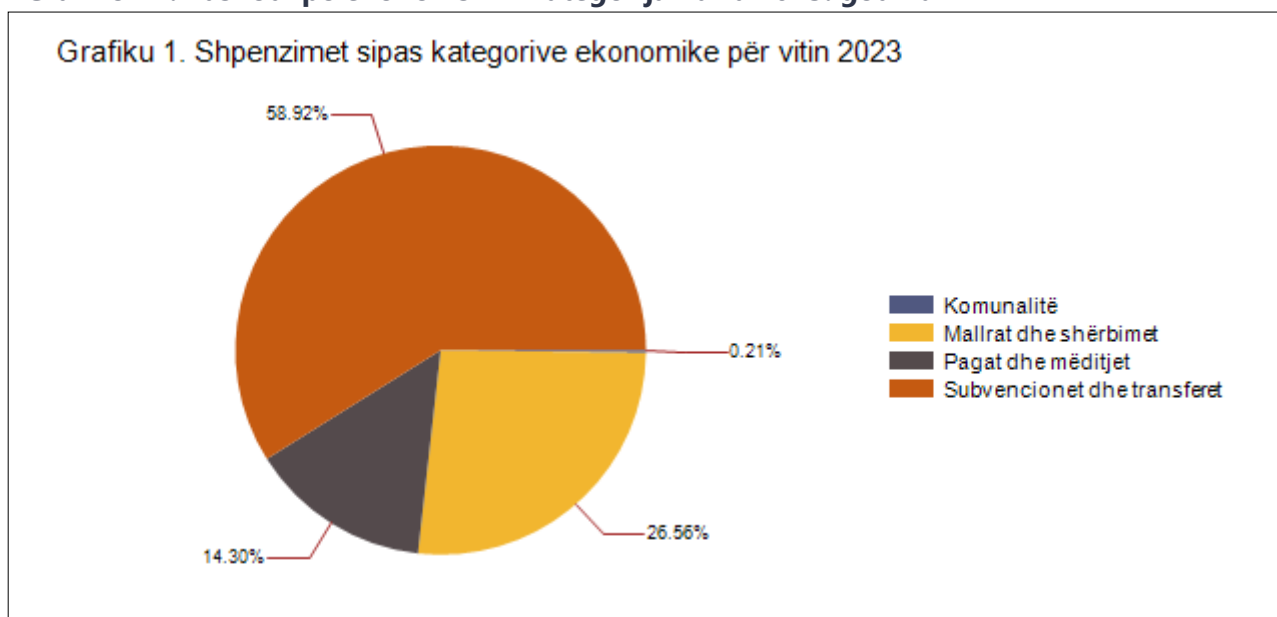
Opis	Početni budžet	Završni budžet ⁴	2023 Rezultat	2022 Rezultat	2021 Rezultat
Izvori fondova	1,196,159	1,215,477	1,164,719	1,138,152	1,189,932
Grant Vlade – Budžet	1,196,159	1,200,765	1,158,719	1,132,152	1,183,932
Lokalne donacije	0	14,712	6,000	6,000	6,000

Finalni budžet je veći u odnosu na početni. U godini 2023 Akademija Nauka i Umetnosti Kosova 96% konačnog budžeta ili 1.164.719€, sa povećanjem od 2,3% u odnosu na 2022. godinu. U sledećoj tabeli je objašnjeno kako je budžet izvršen po kategorijama.

Tabela 2 – Potrošnja fondova prema ekonomskim kategorijama (u €)

Opis	Početni budžet	Završni budžet	2023 Rezultat	2022 Rezultat	2021 Rezultat
Trošenje fondova prema ekonomskim kategorijama	1,196,159	1,215,477	1,164,719	1,138,152	1,189,932
Plate i Dnevnice	156,000	166,681	166,606	161,041	156,118
Roba i Usluge	320,000	324,637	309,378	279,404	329,661
Komunalije	5,000	5,000	2,482	2,637	2,560
Subvencije i Transferi	715,159	719,159	686,253	695,070	701,593

⁴ Završni Budžet – odobreni budžet od strane Skupštine koji je kasnije prilagođen od strane Ministarstva Finansija

Grafikon 1. Rashodi po ekonomskim kategorijama za 2023. godinu**Objasnjenja o izmenama na budzetskim kategorijama , data su a sledecem:**

- Finalni budžet u ASHAK- ANUK u odnosu na početni budžet je veći za 19,318€. Ovo povećanje je od donacija i promene zakona o platama.
- Finalni budžet za plate I dnevnice je bio: 166,681€, i veći je od početnog za: 10,681€. Troškovi u ovoj kategoriji su bili jednaki sa finalnim budžetom
- Finalni budžet za robe i usluge je bio: 324,637€, i veći je od početnog za: 4,637€ od kojih 95% je potrošeno tokom godine.
- Finalni budžet za komunalne usluge je bio u vrednosti od 5,000€, od kojih je 50% potrošeno tokom godine.
- Finalni budžet za subvencije i transfere je bio: 719,159€, i povećan u odnosu na početni za: 4,000€ od kojih je 50% potroseno tokom godine.

Prihodi koje je ASHAH-ANUK ostvarila u 2023. godini iznosili su 4655€. Oni se odnose na prodaju publikacija od ASHAK-ANUK.

Ovi prihodi se prnose na budžet Republike Kosova.

Tabela 3. Prihidi (u €)

Opis	Početni budžet	Početni budžet	2023 Primanja	2022 Primanja	2021 Primanja
Totalni Prihodi	10,000	10,000	4,655	8,472	4,659
Neporeski Prihodi	10,000	10,000	4,655	8,472	4,659

4 Napredak u sprovođenju preporuka

Izveštaj o reviziji za GIF za 2023. godinu Akademije Nauka i Umetnosti Kosova, ASHAK- ANUK nije rezultirao sa nekim nalazom niti preporukom.

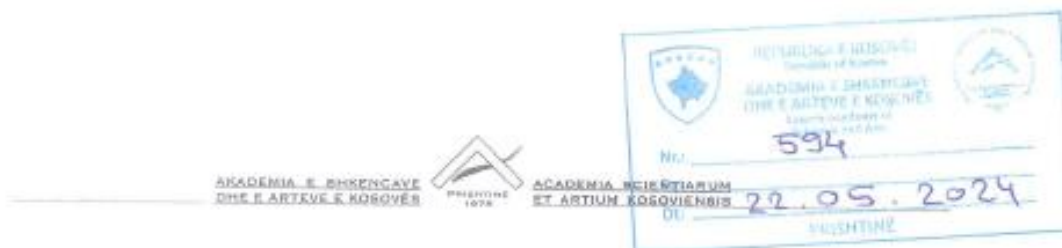
*Ovaj Izveštaj je prevod sa originalne verzije na albanskom jeziku. U slučaju nedoslednosti provladava verzija na albanskom jeziku

Vlora Spanca, Generalna Revizorka

Jusuf Kryeziu, Direcor Revizije

Grup i Operatorëve Ekonomik "AlbAudit" SH.P.K. & "ProAudit"
SH.P.K.
(Hajdar Hoxhaj, Person I autorizuar në emër të grupit)

Pismo potvrde

LETËR E KONFIRMIMIT

Për pajtueshmërinë me të gjeturat e Auditorit në Raportin e auditimit për vitin 2023 dhe për zbatimin e rekomandimeve.

Për: Zyrën e Kombëtare të Auditimit

Të nderuar,

Përmes kësaj shkrese, konfirmojmë se:

- Kemi pranuar draft raportin e Auditorit për auditimin e Pasqyrave Financiare të Akademisë së Shkencave dhe të Arteve të Kosovës (ASHAK), për vitin 2023 (në tekstin e mëtejshëm "Raporti");

- Pajtohemi plotësisht dhe nuk kemi asnjë koment për përmbajtjen e Raportit;
- Brenda 30 ditëve nga pranimi i Raportit final, në rast të paraqitjes së rekomandimeve eventuale, do t'ju dorëzojmë një plan të veprimit për zbatimin e rekomandimeve, i cili do të përfshijë afatet kohore dhe stafin përgjegjës për zbatimin e tyre.

Lendita Pula
Sekretare e Akademisë

Dodatak II: Objašnjenja različitih vrsta mišljenja revizije primenjenih od strane NKR i drugih delova Godišnjeg Izveštaja

Izveštaj revizora o finansijskim izveštajima⁵ treba da sadrži jasnu izjavu mišljenja koja se odnosi na finansijske izveštaje, na osnovu zaključaka izvedenih iz dokaza dobijenih tokom revizije. Kada se revizija vrši i radi procene usaglašenosti sa drugim zakonima i propisima, revizori imaju dodatnu odgovornost da izveštavaju o usklađenosti sa vlastima⁶. Ovo mišljenje treba odvojiti od mišljenja da li su finansijski izveštaji istiniti i realni, tj. mišljenje se može modifikovati u vezi sa pitanjem(-ima) usklađenosti, ali još uvek nisu modifikovana u odnosu na pouzdanost finansijskih izveštaja (ili obrnuto).

U cilju utvrđenja da li je mišljenje o finansijskim izveštajima modifikovano ili nije modifikovano, revizor treba da obezbedi da rezultati revizije uključuju otkriveni ne materijalni ili otvorene druge nepravilne izjave proširene ili jedan (ili više) moguće pretpostavljenom u slučaju ograničenja delokruga.

Pogrešno prikazivanje je razlika između prijavljenog iznosa, klasifikacije, prezentacije ili obelodanjivanja artikla finansijskog izveštaja i količine, klasifikacije, prezentacije ili obelodanjivanja koja zahteva da artikal bude u skladu sa primenljivim okvirom finansijskog izveštavanja. Pogrešna prikazivanja mogu nastati iz greške ili prevare.

- **(odlomak od MSVIR 200)**

Forma mišljenja

- **Ne-modifikovano mišljenje**

Formuliše se kada nisu pronađene pogrešne izjave ili neusklađenosti ili su pronađene pogrešne izjave ili neusklađenosti, jedna ili objedinjena, što nije jednaka sa ili ne premašuje nivo materijalnosti finansijskih izveštaja u celini ili pogrešnih prikazivanja i/ili odstupanja otkrivena u određenoj klasi transakcija nije jednaka ili premašuje nivo najnižeg materijalnosti utvrđen za tu klasu transakcija. Takođe se formuliše ako nema ograničenja obima ili kada ograničenje obima ne može dovesti do izbegavanja značajnih pogrešnih prikazivanja i / ili ne usklađivanja.

Ograničenje obima nastaje kada revizor nije u mogućnosti da prikupi dovoljno revizijskih dokaza da bi zaključio da finansijski izveštaji u celini su slobodni od materijalnog pogrešnog prikazivanja.

⁵ Finansijski izveštaji javnog sektora takođe uključuju izjave o izvršenju budžeta

⁶ Usklađenost sa vlastima: usklađenost sa zakonima, propisima, standardima ili dobrim praksama.

Revizor treba da izrazi **jedno ne-modifikovano mišljenje revizije** ukoliko se zaključi da su finansijski izveštaji pripremljeni, sa svih materijalnih gledišta u skladu sa važećim finansijskim okvirom..

Promene mišljenja u revizorskom izveštaju

Revizor treba da modifikuje mišljenje revizije na revizorskom izveštaju ukoliko se zaključi da, na osnovu prikupljenih dokaza revizije, finansijski izveštaji kao celina nisu bez materijalnih grešaka, ili nije u mogućnosti da dobije dovoljno odgovarajućih dokaza revizije da bi zaključio da su finansijski izveštaji kao celina bez materijalno pogrešnih prikazivanja i/ili ne usklađenost, revizor treba da modifikuje mišljenje u izveštaju revizije. Modifikovana mišljenja mogu biti:

- Modifikovane (kvalifikovane)
- Protivne, ili
- Odbijene

Kvalifikovano mišljenje

Formuliše se kada se otkriju pogrešna prikazivanja i / ili odstupanja, pojedinačni ili agregat koji je jednak ili premašuje nivo značajnosti finansijskih izveštaja u celini ili kada su pogrešna prikazivanja i / ili neslaganja otkrivena unutar date klase transakcija jednaka ili prevaziđe nivo niže značajnosti utvrđenog za tu klasu transakcija. Takođe je formulisan ako ne postoji ograničenje obima koje ne može dovesti do izbegavanja značajnih pogrešnih prikazivanja.

Protivno mišljenje

Formuliše se kada se otkriju pogrešna prikazivanja i / ili neusklađenosti, pojedinačna ili agregat, što premašuje nivo značajnosti finansijskih izveštaja u celini ili kada se pogrešno prikazivanje i / ili neusaglašenosti otkrivena u okviru određene klase transakcija daleko premašuju nivo nižeg materijalnosti utvrđen za tu klasu transakcija.

“Rasprostranjena” je termin koji se koristi u kontekstu grešaka i / ili neusklađenosti da bi se opisali efekti grešaka i / ili neusklađenosti na finansijske izveštaje ili potencijalni efekti grešaka i / ili neusklađenosti na finansijskim izveštajima, ako postoje takvi, koji nisu otkriveni zbog nemogućnosti pribavljanja dovoljno adekvatnih revizorskih dokaza. Rasprostranjeni efekti u finansijskim izveštajima su oni koji su, po revizorovoj proceni:

- a) Ne ograniče se samo na elemente, račune ili određene stavke finansijskih izveštaja
- b) Ako se tako ograniče, predstavljati ili može predstavljati značajan deo finansijskih izveštaja; ili
- c) U vezi sa obelodanjivanjima, su od suštinskog značaja za razumevanje finansijskih izveštaja.

Odricanje od mišljenja

Formuliše se kada ograničenje obima, tj. nemogućnosti da obezbede dovoljne odgovarajuće revizorske dokaze, je materijalne ili raširene prirode.

Paragrafi Isticanja Pitanja i paragrafi Ostalih Pitanja na revizorskom izveštaju

Ukoliko revizor smatra potrebnim da skrene pažnju na pitanje prikazano ili obelodanjeno na finansijskim izveštajima koja je od velikog značaja za njihovo razumevanje finansijskih izveštaja, ali postoje dovoljno prikladnih dokaza da to pitanje nije materijalno pogrešno prikazano na finansijskim izveštajima, revizor će u revizorskom izveštaju uključiti jedan paragraf o Isticanju Pitanja. Isticanje Pitanja se treba odražavati samo na informaciju prikazanu ili obelodanjenu na finansijskim izveštajima.

Paragraf o isticanju pitanja treba:

- da se uključi odmah nakon mišljenja revizije;
- da koristi naslov "Isticanje Pitanja" ili neki drugi prikladni naslov;
- da uključi jasnu referencu na pitanje koje se ističe i da naznači gde se mogu naći relevantna obelodanjivanja na finansijskim izveštajima koja u potpunosti opisuju to pitanje; i
- ukazati da revizorsko mišljenje nije modifikovano u odnosu na istaknuto pitanje.

Ukoliko revizor smatra neophodnim da komunicira određeno pitanje, osim onih koje su predstavljene ili obelodanjene u finansijskim izveštajima, koja po prosudi revizora je važna za korisniku u cilju shvatanja revizije, odgovornosti revizora ili revizorski izveštaj, a pod uslovom da to nije zabranjeno zakonom ili pravilima, treba da se pripremi paragraf sa naslovom "Ostala Pitanja", ili nekim drugim pogodnim naslovom. Ovaj paragraf treba da se pojavi odmah iza mišljenja i nakon svakog pasusa kod Isticanja Pitanja.